

Asia: VN/20279/2023

Korkeimman oikeuden esitys lainsäädäntötoimeen ryhtymisestä, oikeudenkäymiskaaren muutoksenhakua korkeimpaan oikeuteen koskevien säännösten täydentäminen

1. Yleistä

Onko teillä yleistä lausuttavaa korkeimman oikeuden esityksestä?

Esityksen tavoitteet ovat kannatettavia ja siihen sisältyvät ehdotukset ovat osaltaan omiaan edistämään mainittuja tavoitteita. Voidaan myös arvioida, että ainakin joissakin tapauksissa ehdotettujen säännösten soveltaminen voi johtaa oikeudenkäyntien lyhentymiseen ja sitä kautta asianosaisille aiheutuvien kustannusten ja muiden haittojen vähentymiseen (ks. tästä jäljempänä). Esitykseen sisältyvät vaikutusarviointit ja arviot hyppyvalitusluvan ja ennakkopäätöskysymyksen siirtämisen käytettävyyden rajoituksista vaikuttavat realistisilta.

2. Hyppyvalituslupa

Lausuntonne esityksestä koskien hyppyvalituslupaa.

Esitys on kannatettava. Hyppyvalituslupa mahdollistaisi sen käyttämiseen soveltuviissa tilanteissa ennakkopäätösluonteisten kysymysten ratkaisemisen korkeimmassa oikeudessa nykyistä aikaisemmassa vaiheessa. Tällöin juttua ei tarvitsisi ennakkopäätösperusteisen jatkokäsittelyluvan myöntämisen jälkeen ensin palauttaa hovioikeuden ratkaistavaksi. Hyppyvalitusluvan käyttäminen voisi mahdollistaa myös jatkokäsittelyluvan myöntämättä jättämisen niissä tilanteissa, joissa korkeimman oikeuden ratkaisu ennakkopäätösluonteisessa kysymyksessä vastaisi käräjäoikeuden ratkaisua. Tämä puolestaan lyhentäisi oikeudenkäyntiä ja säästäisi asianosaisille aiheutuvia kustannuksia ja muita haittoja. Hovioikeudella ei ole huomautettavaa säännöksen ehdotetun muotoilun suhteen.

3. Ennakkopäätöskysymys

Lausuntonne esityksestä koskien ennakkopäätöskysymystä.

Esitys on kannatettava. Ennakkopäätöskysymyksen siirtämisestä korkeimman oikeuden ratkaistavaksi syntyvien hyötyjen voidaan arvioida olevan sitä suurempia, mitä varhaisemmassa vaiheessa siirtäminen tapahtuu. Näin ollen ennakkopäätöskysymyksen siirtomahdollisuudesta on

todennäköisesti eniten hyötyä kärjäoikeusvaiheessa ja erityisesti sellaisissa jutuissa, joissa ratkaisu olennaisesti riippuu oikeudellista kysymystä koskevasta tulkinnasta. Parhaimmillaan korkeimman oikeuden ratkaisun saaminen ennakkopäätöskysymykseen voisi esimerkiksi johtaa riita-asian ratkaisemiseen tämän jälkeen sovinnollisesti. Hovioikeudella ei ole huomautettavaa säännöksen ehdotetun muotoilun suhteen.

4. Muuta

Onko teillä muuta lausuttavaa korkeimman oikeuden esityksestä?

Hovioikeus yhtyy niihin esityksessä esiin tuotuihin näkemyksiin (muistion s. 4 ja 8), jotka koskevat prosessikynnystä riita-asioissa sekä tarvetta toimenpiteisiin sen alentamiseksi.

Määttä Pekka

Turun hovioikeus - Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet
hovioikeudenneuvos Kimmo Vanne ja hovioikeuden presidentti Pekka
Määttä